

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola Sedmíkráska, o.p.s.
Bezručova 293, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm

SVĚT NAŠIMI SMYSLY

HMAT

Autor: Mgr. Pavel Sedlák
Vytvořeno: leden 2013
Název: VY_32_INOVACE_PRV_15_SMYSLY
3. – 5. ročník

Projekt Sedmíkráska
CZ.1.07/1.4.00/21.3812

Vzdělávací oblast, tematický okruh, téma vzdělávacího materiálu:	Metodický list, anotace:
Základní vzdělávání, 1. stupeň. Člověk a jeho zdraví, lidské smysly - hmat.	Tyto pracovní listy jsou určeny pro žáky 1. stupně. Slouží k doplnění informací k učivu o hmatu pomocí pracovních listů.

SVĚT NAŠIMI SMYSLY - HMAT

Jméno: _____

Datum: _____

Citlivost hmatu na těle je různá

- Hmatová tělíska v kůži jsou na těle rozložena nerovnoměrně.
- Kůže je citlivější na rtech, prstech, očních víčkách.
Na jednom centimetru čtverečním je asi přes 300 hmatových receptorů.
- Méně citlivější kůže je na zádech.
Na jednom centimetru čtverečním je asi 10 hmatových receptorů.

POKUS

Pomůcky:
2 tužky
Šátek

Postup:

- Vytvořte dvojice a nachystejte si 2 ostré tužky (nebo párátka) a šátek.
- Jednomu z vás zavažte oči a druhý kamarád se ho bude dotýkat jedním nebo dvěma hroty tužky současně na různých místech těla.
- „Slepý“ kamarád pak hádá, kolika hroty jste se ho dotýkali.

SVĚT NAŠIMI SMYSLY - HMAT

Jméno: _____

Datum: _____

Hmatová paměť

POKUS

Pomůcky:
3 různé mince
Šátek

Postup:

- Utvořte dvojice. Jeden z dvojice si zaváže oči a druhý mu do otevřené dlaně vtiskne minci.
- Po deseti vteřinách minci opatrně z dlaně oddělá a vymění ji za jinou nebo vloží opět stejnou minci.
- Úkolem žáka se zavázanýma očima je rozeznat, o kterou minci se jednalo, zda to byla dvakrát stejná mince nebo odlišná.
- Že to není tak jednoduché, poznáte sami.

- V naší kůži je přes půl milionu hmatových tělísek.

- Naše kůže si dovede stejně jako jiné smysly po nějakou chvíli vjem pamatovat.

SVĚT NAŠIMI SMYSLY - HMAT

Jméno: _____

Datum: _____

Vnímání tepla

- V naší kůži jsou tělíska, která vnímají buď teplo nebo chlad.
- Rozeznávání teploty lze však oklamat. Když například vstoupíme zimou prokřehlí do studené vody v bazénu, nepřipadá nám voda tak studená, než kdybychom byli vyhřátí od sluníčka.
- Je-li teplota vyšší než 50°C a nižší než 10°C, naše kůže to pociťuje jako mírnou bolest.

POKUS

Pomůcky:
Dvě kádinky

Postup:

- Připrav si dvě kádinky - jednu s teplou vodou a druhou s chladnou vodou.
- Jednu ruku nejdříve vlož do kádinky se studenou vodou, následně rychle do kádinky s teplou vodou.
- Tento postup opakuj, a to stále rychleji.

Úkol:

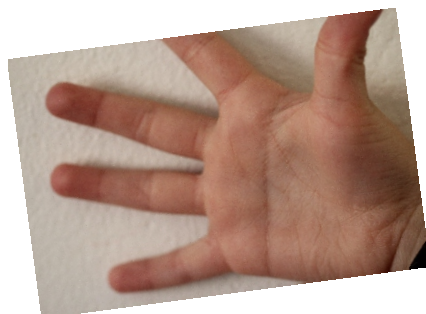
Sleduj své pocity a popiš, co se s tvou rukou dělo, co jsi cítil a jak jsi vnímal teplotu vody na ruce.

SVĚT NAŠIMI SMYSLY - HMAT

Jméno: _____

Datum: _____

Lidská teplota

POKUS

Pomůcky:

Teploměr (digitální)

Tužka na zápis naměřených teplot

Postup:

- Žáci pracují ve skupince, postupně si všichni změří svou teplotu a výsledek zapíší na připravený papír.
- Na závěr výsledky porovnávají.

- Plyny, kapaliny a předměty se vlivem tepla roztahují.
- Např. Eiffelova věž se v horkých dnech zvětší až o 12 cm.
- Velmi dobře se v teple rozpíná rtuť a líh. Toho využíváme k výrobě teploměrů.
- Teplota zdravého lidského těla je kolem 36 – 37°C.
- Horečku nad 43°C většinou nepřežijeme.

JMÉNO					
NAMĚŘENÁ TEPLOTA					

ZDROJE:

Veškeré fotografie a obrázky jsou z vlastních zdrojů.